A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2012. július 12.*

„Új tagállamok csatlakozása — A mezőgazdasági termékek többletkészletei után fizetendő díj megállapítása — Valamely nemzeti jogszabályi rendelkezésben az Európai Unió olyan rendeletének rendelkezésére történő utalás, amelyet az érintett tagállam nyelvén szabályszerűen nem tettek közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában”

A C-146/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Riigikohus (Észtország) a Bírósághoz 2011. március 25-én érkezett, 2011. március 17-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **AS Pimix** (felszámolás alatt)

és

a **Maksu- ja Tolliameti Lõuna maksu- ja tollikeskus**,

a **Põllumajandusministeerium**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J. N. Cunha Rodrigues tanácselnök, U. Lõhmus, A. Rosas, A. Arabadjiev és C. G. Fernlund (előadó) bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,

hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. május 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az AS Pimix (felszámolás alatt) képviseletében M. Ots advokaat, és T. Pikamäe vandeadvokaat,

– az észt kormány képviseletében M. Linntam, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében K. Saaremäel-Stoilov, H. Tserepa-Lacombe és A. Marcoulli, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: észt.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 288. cikknek, az EUMSZ 297. cikk (1) bekezdésének, valamint a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.; a továbbiakban: 2003-as csatlakozási okmány) 58. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a felszámolás alatt álló AS Pimix (a továbbiakban: Pimix), valamint a Maksu- ja Tolliameti Lõuna maksu- ja tollikeskus (adó- és vámhivatal, déli adó- és vámközpont) és a Põllumajandusministeerium (mezőgazdasági minisztérium) között a többletkészletek után fizetendő díj beszedésének tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2003-as csatlakozási okmány

3 A 2003-as csatlakozási okmány 2. cikke értelmében:

„A csatlakozás időpontjától kezdődően az eredeti szerződések rendelkezései és az intézmények, valamint az Európai Központi Bank által a csatlakozást megelőzően elfogadott jogi aktusok az új tagállamok számára kötelezőek, és az említett szerződésekben, illetve az ebben az okmányban megállapított feltételekkel alkalmazandók ezekben az államokban.”

4 A 2003-as csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése lehetővé teszi az Európai Bizottság számára, hogy az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében átmeneti intézkedéseket hozzon. Ezen átmeneti intézkedéseket „a csatlakozást követő hároméves időszak alatt lehet meghozni, és azokat csak ez alatt az időszak alatt lehet alkalmazni”.

5 A 2003-as csatlakozási okmány 58. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az intézmények és az Európai Központi Bank által a csatlakozás előtt elfogadott jogi aktusoknak a Tanács, Bizottság vagy az Európai Központi Bank által cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovák és szlovén nyelven megszövegezett szövege a csatlakozás időpontjától ugyanolyan feltételekkel hiteles, mint a jelenlegi tizenegy nyelven készült szövegek. Ezeket a szövegeket közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* amennyiben a jelenlegi nyelveken készült szövegeket ott tették közzé.”

1. tanácsi rendelet

6 A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított, az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. tanácsi rendelet (HL 17., 1958, 385. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 1. cikke értelmében az Unió hivatalos nyelvei: „az angol, a cseh, a dán, az észt, a finn, a francia, a görög, a holland, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, az olasz, a német, a portugál, a spanyol, a svéd, a szlovák és a szlovén”.

7 E rendelet 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A rendeleteket és az egyéb általánosan alkalmazandó okmányokat a húsz hivatalos nyelven kell megszövegezni.”

8 Az említett rendelet 5. cikke kimondja:

„Az *Európai Unió Hivatalos Lapját* a húsz hivatalos nyelven kell közzétenni.”

9 Ugyanezen rendelet 8. cikke előírja:

„Amennyiben egy tagállamban egynél több hivatalos nyelv létezik, az alkalmazandó nyelvre – az adott állam kérésére – jogának általános szabályai vonatkoznak [helyesen: Amennyiben valamely tagállamban több hivatalos nyelv létezik, az alkalmazandó nyelvet az érintett állam kérésére ezen állam jogának általános szabályai szerint kell meghatározni].

[…]”

Az 1972/2003/EK rendelet

10 A mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésekről szóló, 2003. november 10-i 1972/2003/EK bizottsági rendelet (HL L 293., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 474. o.) jogalapja többek között a 2003-as csatlakozási okmány 41. cikke.

11 Az 1972/2003 rendelet (1) preambulumbekezdése alapján e rendelet célja „[a]nnak elkerülése […], hogy a 10 új állam Európai Unióhoz történő 2004. május 1-jei csatlakozása következtében a kereskedelem a mezőgazdasági piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön”. E kockázatokra tekintettel e rendelet (3) preambulumbekezdése hangsúlyozza, hogy „visszatartó erejű terheket kell az új tagállamokban lévő többletkészletekre kiszabni”.

12 E célból az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az új tagállamok a szabad forgalomban lévő termékekből 2004. május 1-jén meglévő többletkészletek tulajdonosaira díjat vetnek ki.

13 E rendelet 4. cikkének (2) bekezdése előírja:

„Az egyes tulajdonosok többletkészleteinek meghatározásakor az új tagállamok különösen a következőket veszik figyelembe:

a) a rendelkezésre álló átlagos készletek a csatlakozást megelőző években;

b) a kereskedelmi szerkezet megoszlása a csatlakozást megelőző években;

c) a készletek képzésében szerepet játszó körülmények.

A többletkészlet fogalma egyaránt vonatkozik az új tagállamokba importált termékekre, s az ezen államokból származó termékekre. A többletkészlet fogalma azon termékekre is vonatkozik, amelyeket az új tagállamok piacaira szánnak.

[...]”

14 Az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a többletkészletekre kivetett díj összegét a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámtétel szerint határozzák meg. E vámtételt a vám- és statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról szóló, 2003. szeptember 11-i 1789/2003/EK bizottsági rendelet (HL L 281., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 14. kötet, 3. o.) határozza meg.

15 A többletkészletekre kivetett díj helyes alkalmazásának biztosítása érdekében az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az új tagállamok haladéktalanul elkészítik a 2004. május 1-jén rendelkezésre álló készletek leltárát, és legkésőbb 2004. október 31-ig értesítik a Bizottságot a többletkészleteket képező termékek mennyiségéről.

16 Észtországgal kapcsolatban e rendelet 4. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy e rendelet többek között alkalmazandó a Kombinált Nómenklatúra (a továbbiakban: KN) 0405 10 kódja alá tartozó termékekre, vagyis a vajra.

17 A 10. cikkének megfelelően az említett rendelet 2004. május 1-jétől 2007. április 30-ig alkalmazandó.

Az 1789/2003 rendelet

18 A vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet (HL L 256., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 2. kötet, 382. o.) I. melléklete alkotja a KN-t. Ezt a Bizottság évente egyszer naprakésszé teszi. Az 1789/2003 rendelet 2004. január 1-jén lépett hatályba.

Az észt jog

19 2004. április 7-én a Riigikogu (Parlament) elfogadta a többletkészletek után fizetendő díjról szóló törvényt (Üleliigse laovaru tasu seadus, RT I 2004, 30, 203; a továbbiakban: ÜLTS). E törvényt 2004. április 27-én közzétették a *Riigi Teatajában*, és 2004. május 1-jén lépett hatályba.

20 Az ÜLTS 7. §-a értelmében „többletkészlet” a 2004. május 1-jén ténylegesen rendelkezésre álló készlet és az átvihető készlet különbsége.

21 Az ÜLTS 6. §-a úgy határozza meg az „átvihető készlet” fogalmát, mint az Észt Köztársaság Unióhoz való csatlakozását megelőző négy évben, vagyis a 2000–tól 2003-ig birtokolt készletek éves átlagának 1,2-szerese.

22 Az ÜLTS 10. §-a szerint az átvihető készletet és a többletkészletet a Põllumajandusministeerium számolja ki a gazdasági szereplő bevallása alapján. A gazdasági szereplő indokolt kérésére a Põllumajandusministeerium figyelembe vehet bizonyos tényezőket, amelyek magyarázatot adhatnak a készlet mindenfajta spekulációtól független növekedésére.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

23 2004. október 29-én a Põllumajandusministeerium megállapította, hogy a Pimix 550 tonna, a 0405 10 19 KN-kód alá tartozó természetes vaj többletkészletével rendelkezik.

24 2004. november 26-án a Maksu- ja Tolliameti Lõuna maksu- ja tollikeskus díjmegállapító határozattal az e készlet után fizetendő díjat a Pimixszel szemben 16 318 500 EEK összegben rögzítette. Annak érdekében, hogy eleget tegyen a Riigikohus 2006. október 5-i ítéletének, a Maksu- ja Tolliameti Lõuna maksu- ja tollikeskus e határozatot visszavonta, és 2007. március 29-én új díjmegállapító határozatban a Pimix által fizetendő díjat az ÜLTS 14. §-ának (2) bekezdése és az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján ugyanebben az összegben határozta meg.

25 A Pimix vitatta a 2004. október 29-i határozatot, valamint a 2007. március 29-i díjmegállapító határozatot. Az elsőfokú bíróság és a fellebbviteli bíróság előtt előterjesztett kereseteit elutasították. Felülvizsgálati kérelme keretében a Pimix azt kifogásolja, hogy az érdemben eljáró bíróságok alkalmazták az 1789/2003 és az 1972/2003 rendeletet, miközben azokat észt nyelven szabályszerűen nem tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és hogy ezenkívül a KN-t átültető nemzeti szabályozás 2004. május 1-jétől már nem volt hatályban. A C-161/06. sz. Skoma-Lux-ügyben 2007. december 11-én hozott ítéletre (EBHT 2007., I-10841. o.) hivatkozva a Pimix azzal érvel, hogy az észt hatóság nem írhat elő számára olyan normákból eredő kötelezettségeket, amelyeket a nemzeti jogban nem vettek át, és amelyeket 2005. március 5. előtt szabályszerűen nem tettek közzé.

26 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az előtte folyamatban lévő ügy eldöntése attól függ, hogy a Pimix többletkészletének meghatározása során az észt hatóság kizárólag az uniós szabályozásnak az ÜLTS által végrehajtott rendelkezéseire támaszkodott-e, vagy e szabályozást közvetlenül alkalmazta-e azt megelőzően, hogy azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven szabályszerűen közzétették.

27 A kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy a díj kivetésének alapvető elemei, vagyis a díjfizető személye, a díj tárgya és a díjtétel nem következik egyértelműen és közvetlenül az ÜLTS-ből. Az ÜLTS több rendelkezése ugyanis az uniós szabályozásra utal. Így a díjfizetővel kapcsolatban a „gazdasági szereplő” fogalmát az ÜLTS 5. §-ának (1) bekezdése a „mezőgazdasági termelők” fogalomra utalva határozza meg, amely utóbbival az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének Észtországra vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozással egészítették ki az ÜLTS 2. §-át. E bíróság megjegyzi, hogy ez utóbbi rendelkezés homályos, mivel a KN tartalmának a megértéséhez az 1789/2003 rendelethez kell visszanyúlni.

28 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a Pimix abban az időpontban, amikor be kellett nyújtania a bevallását, nem érthette annak szükségességét, és nem tudhatta, hogy e bevallási kötelezettség mely mezőgazdasági termékekre vonatkozóan keletkezett. Ugyanis 2004. május 1-jén, amely időpontban a többletkészleteket meg kellett határozni, és a Pimix többletkészleteit megállapító 2004. október 29-i határozat elfogadásakor az 1789/2003 és 1972/2003 rendeleteket észt nyelven még nem tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

29 A kérdést előterjesztő bíróság különösen az 1789/2003 rendeletben rögzített KN-nel kapcsolatban jelzi, hogy 2004. május 1-jén azt nem ültették át semmiféle, akkor hatályban lévő belső jogi rendelkezésbe.

30 E tényezőket figyelembe véve a nemzeti bíróság azt kérdezi, hogy az ÜLTS 2. §-a azáltal, hogy olyan uniós rendeletre utal, amelyet szabályszerűen észt nyelven nem tettek közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, a C-560/07. sz. Balbiino-ügyben 2009. június 4-én hozott ítélet (EBHT 2009., I-4447. o.) és a C-140/08. sz. Rakvere Lihakombinaat-ügyben 2009. október 29-én hozott ítélet (EBHT 2009., I-10533. o.) értelmében véve e rendelet végrehajtásának minősül-e.

31 Ilyen körülmények között a Riigikohus úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A Bíróság ítélkezési gyakorlatára [a fent hivatkozott Balbiino-ügyben és Rakvere Lihakombinaat-ügyben hozott ítéletekre] figyelemmel úgy kell-e értelmezni a […] [2003-as] csatlakozási okmány 58. cikkével összefüggésben értelmezett EUMSZ 288. cikket, hogy a magánszemélytől követelhető a [1972/2003] rendeletből fakadó kötelezettség teljesítése

a) annak ellenére is, hogy az említett rendeletet 2004. május 1-jén az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven nem tették közzé,

b) és az adott tagállam jogalkotója a mezőgazdasági termékek rendeletben meghatározott fogalmát nem határozta meg még egyszer valamely nemzeti jogi aktusban, hanem csupán az [ugyanezen], nem szabályosan közzétett rendelet 4. cikkének (5) bekezdésére hivatkozott,

c) ha a magánszemély mindeközben teljesítette az [1972/2003] rendeletből fakadó kötelezettségét (a készletet a helyes árukódnak megfelelően bevallotta), és e kötelezettséget nem kifogásolta,

d) és a díjat a tagállam hatáskörrel rendelkező szerve vele szemben akkor állapította meg, amikor az 1972/2003 rendeletet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven már közzétették?

2) Levonható-e az a következtetés a [2003-as] csatlakozási okmánynak az [EUMSZ 297. cikk] (1) bekezdésével, valamint az [1972/2003] rendelet (3) preambulumbekezdésével és 4. cikkével összefüggésben értelmezett 58. cikkéből, hogy a tagállam követelheti a magánszemélytől a többletkészletek után fizetendő díjat, ha az 1972/2003 rendeletet 2004. május 1-jén nem tették közzé észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* azonban amikor a tagállam hatáskörrel rendelkező szerve a díjat később megállapította, e rendeletet már közzétették észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában?*”

Az előzetes döntéshozatalra előerjesztett kérdésekről

32 E két kérdésével, amelyeket együtt kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2003-as csatlakozási okmány 58. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes Észtországban az 1972/2003 rendelet olyan rendelkezéseinek magánszemélyekkel szemben történő alkalmazása, amelyeket 2004. május 1-jén nem tettek közzé észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* és nem is vettek át e tagállam nemzeti jogába, még ha e magánszemélyek arról más módon tudomást is szerezhettek.

33 E kérdés megválaszolása céljából emlékeztetni kell arra, hogy az Unió jogrendjének egyik alapelve megköveteli, hogy a közigazgatási szervek jogi aktusait ne lehessen a magánszemélyekkel szemben érvényesíteni addig, amíg azoknak nincs lehetőségük a jogi aktusról az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő szabályszerű közzétételen keresztül tudomást szerezni (a 98/78. sz. Racke-ügyben 1979. január 25-én hozott ítélet [EBHT 1979., 69. o.] 15. pontja és a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 37. pontja).

34 A 2003-as csatlakozási okmány 2. cikkéből következik, hogy az intézmények által a csatlakozást megelőzően elfogadott jogi aktusok az új tagállamok számára kötelezőek, és a csatlakozást követően alkalmazandók ezen új tagállamokban. Mindazonáltal ezen államok természetes és jogi személyeivel szemben való érvényesíthetőségük az eredeti szerződésekben, az új tagállamok tekintetében pedig magában a csatlakozás feltételeiről szóló okmányban előírt, az uniós jog tagállamokban való végrehajtására vonatkozó általános feltételeknek van alárendelve (a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 32. pontja.

35 Ami a Tanács és a Bizottság rendeleteit, valamint ezen intézmények azon irányelveit illeti, amelyeknek valamennyi tagállam a címzettje, az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseiből az következik, hogy e jogi aktusok csak akkor alkalmasak joghatások kiváltására, ha azokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétették (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 33. pontját).

36 Az említett elvek betartása ugyanezekkel a következményekkel kötelező abban az esetben, ha valamely uniós szabályozás a tagállamokat arra kötelezi, hogy a végrehajtásához olyan intézkedéseket fogadjanak el, amelyek a magánszemélyek számára kötelezettségeket keletkeztetnek. Ezért az ilyen intézkedéseket közzé kell tenni annak érdekében, hogy ez utóbbiak azokat megismerhessék (lásd ebben az értelemben a C-313/99. sz., Mulligan és társai ügyben 2002. június 20-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-5719. o.] 51. és 52. pontját). Az érdekeltek számára azt is lehetővé kell tenni, hogy tájékozódhassanak a rájuk nézve kötelezettségeket keletkeztető nemzeti intézkedések forrásáról. Tehát nemcsak a nemzeti szabályozást kell közzétenni, hanem azt az uniós jogi aktust is, amely adott esetben a tagállamokat arra kötelezi, hogy a magánszemélyek számára kötelezettségeket keletkeztető intézkedéseket fogadjanak el (lásd ebben az értelemben a C-345/06. sz. Heinrich-ügyben 2009. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1659. o.] 45–47. pontját).

37 Továbbá a 2003-as csatlakozási okmánynak az 1. rendelet 4., 5. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 58. cikke rendelkezéseiből következik, hogy valamely uniós rendelet szabályszerű közzététele olyan tagállam tekintetében, amelynek nyelve az Unió hivatalos nyelvei közé tartozik, e jogi aktusnak *az Európai Unió Hivatalos Lapjában* e nyelven való közzétételét jelenti (a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 34. pontja).

38 A Bíróság tehát kimondta, hogy a 2003-as csatlakozási okmány 58. cikkével ellentétes, ha az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* valamely új tagállam nyelvén – jóllehet az az Unió hivatalos nyelvei közé tartozik – közzé nem tett uniós szabályozásban foglalt kötelezettségeket ezen állam magánszemélyeivel szemben érvényesítik, még ha e személyek más módon is megismerhették volna e szabályozást (a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 51. pontja és a fent hivatkozott Balbiino-ügyben hozott ítélet 30. pontja).

39 Az ÜLTS 2004. április 7-én történő elfogadásával az Észt Köztársaság végrehajtotta az 1972/2003 rendeletből eredő kötelezettségeket azáltal, hogy a mezőgazdasági termékek többletkészletei után díjat vezetett be, és megállapította e díj számításának módjait. Így az ÜLTS Észtországban kötelezettségeket keletkeztetett a magánszemélyekkel szemben annak ellenére, hogy e rendeletet velük szemben nem lehet érvényesíteni mindaddig, amíg nincs lehetőségük arról az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* e tagállam nyelvén történő szabályszerű közzétételen keresztül tudomást szerezni. E kötelezettségek közé tartozik a 2004. május 1-jén a magánszemélyek birtokában lévő bizonyos mezőgazdasági termékek többletkészleteinek a Põllumajandusministeeriumnak legkésőbb 2004. május 15-ig történő bevallása. Vitathatatlan, hogy a többletkészletek utáni díj befizetésének kötelezettségét tehát az ebben az időpontban meglévő termékek többletkészletei alapján határozzák meg. Ezért a díjmegállapító határozat kibocsátásának időpontja nincs következménnyel azon tényállásra, amely az említett díjfizetési kötelezettséget keletkezteti. Így az alapügyben az a tény, hogy a 2007. március 29-i díjmegállapító határozatot az 1789/2003 és az 1972/2003 rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven történő szabályszerű közzétételét követően bocsátották ki, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az ÜLTS hatálybalépésének időpontjában az említett rendeletek a Pimixszel szemben érvényesíthetők voltak.

40 A Bíróság már kimondta, hogy a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítéletben megállapított szabály nem képezi akadályát annak, hogy a magánszemélyekkel szemben érvényesíteni lehessen az 1972/2003 rendelet azon rendelkezéseit, amelyeket az ÜLTS átvett. Mindazonáltal e szabály részlegesen továbbra is alkalmazandó, amennyiben az ÜLTS e rendelet bizonyos rendelkezéseit nem

vette át, és azokra az észt hatóságok a magánszemélyekkel szemben az említett rendelet észt nyelven történő hivatalos közzététele előtt hivatkoztak (a fent hivatkozott Balbiino-ügyben hozott ítélet 32. pontja és a fent hivatkozott Rakvere Lihakombinaat-ügyben hozott ítélet 34. pontja).

41 Az 1972/2003 rendelet előírja a tagállamoknak, hogy a KN-kódjukkal meghatározott bizonyos mezőgazdasági termékek 2004. május 1-jén meglévő többletkészletei után díjat szedjenek be. Márpedig 2004. május 1-jén e rendeletet észt nyelven nem tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amely közzététel csak 2005. március 3-án történt meg. Ami az akkor hatályos KN-kódokat tartalmazó 1789/2003 rendeletet illeti, azt észt nyelven csak 2004. augusztus 6-án tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában.* Az ÜLTS 2004. május 1-jei hatálybalépésekor a magánszemélyeknek nem volt lehetőségük arra, hogy az uniós szabályozásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven történő szabályszerű közzétételén keresztül megismerjék azokat a termékeket, amelyekre a többletkészletek után fizetendő díjat szabtak ki. Az ÜLTS nem határozta meg e termékeket, hanem csupán az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (5) bekezdésére utalt. Ezenkívül a magánszemélyek a nemzeti szabályozáson keresztül nem tudták beazonosítani e termékeket, mivel az észt vámnómenklatúrát 2004. május 1-től hatályon kívül helyezték.

42 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy az 1789/2003 és az 1972/2003 rendelet releváns rendelkezései 2004. május 1-jétől nem voltak érvényesíthetők Észtországban a magánszemélyekkel szemben, mivel azokat nem tették közzé szabályszerűen észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* vagy nem vették át e tagállam nemzeti jogába.

43 Az észt kormány azonban hangsúlyozza, hogy az alapügyben a Pimix számára nem volt ismeretlen a 2004. május 1-jétől fennálló kötelezettségeinek terjedelme, mivel a 2003-as csatlakozási okmány már előírta a mezőgazdasági termékek többletkészletei utáni díjfizetést. E kormány megállapítja, hogy az 1972/2003 rendelet magánszemélyekkel szembeni érvényesíthetetlensége ellentétes e rendelet és a 2003-as csatlakozási okmány azon célkitűzésével, hogy megelőzzék a mezőgazdasági termékekkel való spekulációt.

44 Azonban a Bíróság már kimondta, hogy a jelen ítélet 33–38. pontjában említett ítélkezési gyakorlatnak a jogbiztonság és az egyenlő bánásmód elvén alapuló figyelembevétele nem ellentétes az uniós jog hatékony érvényesülésének elvével, mivel ez utóbbi elv nem érintheti azokat a szabályokat, amelyek még nem érvényesíthetők magánszemélyekkel szemben. A szabályszerűen közzé nem tett jogi aktusnak a hatékony érvényesülés elvén alapuló érvényesíthetősége melletti állásfoglalás azzal járna, hogy az érintett tagállam magánszemélyeire hárulna azon kötelezettség be nem tartásának hátrányos következménye, amely az uniós közigazgatást terheli azzal, hogy az Unió valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre álljon a csatlakozás időpontjára a közösségi vívmányok teljes egésze (a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 42. pontja).

45 Az észt kormány továbbá azzal érvel, hogy a Pimix minden gond nélkül teljesítette az ÜLTS alapján fennálló bevallási kötelezettségeit, ami bizonyítja, hogy az 1789/2003 és az 1972/2003 rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* észt nyelven történő szabályszerű közzétételét megelőzően is ismerte a kötelezettségeinek terjedelmét.

46 Mindazonáltal az a körülmény, hogy az alapügy felperese pontosan bevallotta a 2004. május 1-jén birtokában lévő azon termékek mennyiségeit, amelyek után díjat kellett fizetni, tehát ismerte az alkalmazandó uniós szabályokat, nem elegendő ahhoz, hogy vele szemben érvényesítsék az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* szabályszerűen közzé nem tett uniós szabályozást (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 46. pontját).

47 A fenti megállapítások fényében az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2003-as csatlakozási okmány 58. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes Észtországban az 1972/2003 rendelet olyan rendelkezéseinek magánszemélyekkel szemben történő alkalmazása, amelyeket 2004. május 1-jén nem tettek közzé észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* és nem is vettek át e tagállam nemzeti jogába, még ha e magánszemélyek arról más módon tudomást is szerezhettek.

A költségekről

48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány 58. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes Észtországban a mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésekről szóló, 2003. november 10-i 1972/2003/EK bizottsági rendelet olyan rendelkezéseinek magánszemélyekkel szemben történő alkalmazása, amelyeket 2004. május 1-jén nem tettek közzé észt nyelven az *Európai Unió Hivatalos Lapjában,* és nem is vettek át e tagállam nemzeti jogába, még ha e magánszemélyek arról más módon tudomást is szerezhettek.

Aláírások